

30616

10-

30616

30616

REFLEKSYE

nad

uszkodzeniem dla krajow

POLSKICH

wynikającym z zaniedbywania

Handlu,

pochodzącego z mnieyważenia porzu-
coney nad Gdanskim

OPIEKI.

1790.

[aud. Grabiński]

Handel pod panowaniem Samowładnym nigdy tak oswobodzonym bydz nie może, iak pod Rządem prawdziwie Republikantskim. Dowod wtym niechybny daią wszelkie, takowym Rządem się zaszczycające obszernie Państwa i partykularne Magistratury, a między niemi najszczególniej Anglia i Hollandya.

W Anglii Osoby wysokiego urodzenia handlem się bawiące, bynajmniej ztąd

upodlonemi się niewidzą. Walpole był pierwszym Ministrem Króla, a Brat jego kupcem. Miał różnych Obywateli stanu kupieckiego przez Deputacyą cum votis w Parlamentach zasiadają, tam przekonywają Króla i Ministrów JEGO o awantazach z pomnożenia Handlu wyplływających, i zwracają kroki Ministrów, Handel podatkami nieprzyzwoitemi obciążające.

W Hollandyi także, Handel, jako fundament swobody narodowej, w przyzwoitym został uszanowaniu, i położeniu, będąc tylko podatkiem celnemu pod dwa od sta podległym. Wyraźniej o tym świadczy Raynal, *) opisując Handel krajów osoblwie Pruskich. Autor Opisania handlu krajów Europejskich **) dał w tej mierze preferencyą rządowi Miast wolnych, jako to: Hamburgowi, Bremen, Lubekowi &c.

Gdansk

*) Dans son Histoire philosophique.

**) Podobno P. Szwepce Konst. JKM. Prusk.

Gdansk w poczet dopiero rzeczonych. Miał się liczący, odwiecznie zasadzał swą szczęśliwość y pomysłność obywatelką z handlu początek biorącą, na fundamencie poddania się pod zwierzchnosc Monarchow Polskich. Poddal się więc Roku 1454. królowi Kazimierzowi IV. równym prawem y warunkami w ogolności, iaczkolwiek w ten czas cała Prowincya Prusackich pod Berłem Polskim zaszczytną została. Dwa z tych warunkow są o szczególnejsze: Pierwszy, aby nigdy cło iakowe na ubliżenie Ziemiństwa Prusackich ustanowione niebyło; a drugi, aby te Polskie Prussy nigdy od Polski oderwane lub odłączone niezostały.

Przemoc i Rewolucye się zdarzające wykly przeistaczać zwierzchnosc, bez wliżenia jednak obywatelskich wolności, i asności i prerogatyw odwiecznie obywatelkich. Gdansk przez Traktat podziawany, a bardziej przez konsekwencye one, a bardziej przez konsekwencye one, ofierowały, wycutym został z wolności,

czasie Petersburg z Gdańska Potajem białym, sobie potrzebnym, się przewidował. Przyczynę tego, teraz zaniechanego przewidowania się Potajem, w obrotach terazniejszych nad brzegami Wisły się działających, poszukiwać i examinować przychodzi.

◦ Gdyby Monarcha Pruski przywroccieniem Portu morskiego Gdańskowi, jako naturalnemu Possessorowi, chociaż kondicyonalnie, się usprawiedliwić raczył, a Clo fordonskie na cztery procenta do Polski, a na dwa od sta do Prus na wzor prawa słuszności zredukował; Przywrocilby bez uszczerbku intrat fundamentalnych skarbowych nietylko pomyslności poddanym swoim, ale i też łatwość w handlu wszystkim narodom przez Gdańsk z Polską związek mającyut. Przeciwnie zaś, jeżeli polityka Ministrów Pruskich na ubliżenie wszelkich pomyslności sąfiedzkich, nieprzeftannie czuwająca gorować będzie, nieochybną iak dla
wła-

własnych ziemianow, tak i dla obcych pogranicznych wyniknie strata. Niech Polska przypomni sobie tak dwuletny zakaz exportacyi zboża na Elbląszczanow włożony! Niech ten zakaz sobie przekłada odnowionym w przypadku zostającego Gdańska pod berłem Pruskim! Niech sobie z takowego przypadku dla siebie wynikającą przyszłość kombinuje! Zaiste Okropna się otworzy perspektywa. Elbląszczanie znaleźli Kowinkę do zniefienia onego zakazu przez Emulacyę z Gdańkiem wolność wywozu zboża mającym; Ktora to Kowinkę jedynie ważną została przez Dependencyę Gdańska od Polski. Przeciwnym zdarzeniem Polska przymuszoną by została, albo swe Produkta zatrzymać w kraju, lub też one za cenę uwiadzaną nabywającego, jedynie własny pożytek na wzor mającego, zbywać. W ow czas dopiero pokazałoby się, iż Polska wypuszczając Gdańsk z swej opieki, zamknęła sobie drogę konnekcyi handlowney z Narodami zamorskimi; a z
kon-

konsekwencyi poddała się opiekowaniu i edney Potencyi pogranicznej.

W Gdańsku iedynie Duch kupiectwa czywia obywatela. Oszczędność, pilność, indusdrya i wszelkie do tych ściągające się własności ustawicznemi iego są zamiarami. Wielkich publice autorizowanych Kompanii handlownych tam nieznają. Samokupstwa *) wszelkie iako zaraza indusdryą gnębiąca prawem fundamentalnym są zakazane. Rząd miejscowy iedynie ma względy, na ułatwienie sposobow handlowi i rękodzielom sprzyjających; I pilność swoją dokłada w bronieniu wszelkich bezprawnych przywłaszczeń obywatela, zamyslącego krzywdzić, czyli to współobywatela swego, czyli też zagranicznego Przyziaciela, namiętność swą iemu zwierzającego. Ten jest iedyny sposób zasługiwania na względy i protekcyę Narodow wszelkich do Handlu Gdańskiego się interesujących.

*) Monopolium.

iących. Prawdziwa Polityka Magistraturę Miasta słabego, do przepisywania sobie takich Regul, zniewala.

W Państwach Monarchicznie Jedynowładnych różne się zdarzają odmiany tamujące spekulacyą kupiecką. Sposoby podatkowania często się odmieniające, rzadko bez uiny iakieykolwiek nieprzewidzianej, swobodom handlowym przeciwney, się obchodzą. Pan Jedynowładny zdaniem Ministra uprzedzony łatwo na rozdanie Samokupstwa zezwala, bynajmniej nieważając na stan handlu powszechny, lub partikularny, lub też na częstokroć oczywiscie przeciwny skutek takowego pozwolenia. Zamiar pozwalającego samokupstwa, iedynie bywa pomnożeniem Dochodow, bez rozważania: Iż ten sposób niedoskonałym, i tylko protunkowym bywa, a na przyszłość koniecznie chybić musi. Prawdą jest nader doświadczoną, że wszelkie Samokupstwa i nadzwyczajne podwyższenia podatkow celnych pilność kupiecką osłabiają. Pro-

Projekta w terażniejszych czasach ulubione, ale bynajmniej z spodziewaną korzyścią się niezgadujące, to jest: Handel siffedzki gnębić, dla wkrzeszenia onego w własnym Dziedzictwie. Te projekta są to owe nieszczęśliwe zamachy rozrywające związek narodów na społeczności szczęśliwość swoją gruntujących.

W krolewcu handel kwitnął, dopóki nierozzerwano naturalny związek tego miasta z Gdańskiem. Za kilka millionow Złotych rocznie posyłano Soli z Gdańska do Krolewca. Produkt ten znacznie ułatwiał handel krolewieczanom; Ponieważ połową Soli, a połową gotowizny opłacali się za Produkta Polkie. Oprócz tej łatwości drugą jeszcze doznawali od Gdanzczanow im świadczoną w kredytowaniu soli na sześć lub więcej miesięcy. Zobopolnym ukontentowaniem i zyskiem, te dwa miasta między sobą zachowywały związek handlowny; Który dopiero ku upadkowi się zbly-

zblizac począł, gdy Samokupstwo Soli w krajach Pruskich oddane zostało Kompanii handlowney krolewskiej. Ta Kompania, mimo sobie przywłaszczzonego Monopolium, niedostrzegła ten użytek, ktorego najbogatszych i majątniejszych Domow handlownych pozbawiła. Kade, Saturgus, i inni stracili fortunę swoją, a Gdanzczanie sol w ten czas w Krolewcu na składach mający, połową wartości się kontentować, przymuszonymi zostali.

Odwiecznie prawami obwarowany, i z troskliwością Rządowej Zwierzchności utrzymywany porządek, oraz i nieodmiennie zachowywana rzetelność i punktualność kupców Gdańskich, wielkim dla nich zaszczytem zostają u obcych Narodow handlem się zatrudniających.

W czasach swobody handlu swego Gdansk za dwa Mylliony Dukatow Bławy, Sukna, Kamloty, Plotna &c. z Włoch, z Brabancyi z Saxonii, z Brandebur-

deburgii i innych krajow zapisywał. Kupcy Berlinscy przez przesyłanie lub Spedycją tych Towarów, wiele tysięcy czerwonych Złotych zyskiwali. Tak znaczny przewoz żywil i z bogactw w Państwie Pruskim wielu Ludzi. Gdansk otoczony włościami Pruskimi, rozsyłał znowu zwyż wyrażone Towary częścią do Prus, i Moskwy na Kredyt, częścią i do Polski. Wszelkie czynności Gdanskie zamierzały na Zysk i wsparcie ziemianinow Pruskich; Szczegolnie fabrikantom, Kupcom i Dziedzicom Dobr ziemskich były użyteczne. Od roku do roku znaczne mie wali Prenumeraty bez opłacania zwykłych prowizyi; Zkąd kwitnęły Rękodziela jako sposob nayfundamentalniejszy pomnożenia ludności, a ztąd i Intrat publicznych. Zatrudnienia te dla Gdanska i sąsiadow naturalnych zyskowne zatrudnione zostały, przez niepomiarkowanie ułożone podatki celne. Przewoz Towarów morskich, do Rigi, Petersburga, Hamburga, Lubecka &c. się obrocił, a

łado-

ładowy Transport przez Austryackie kraje do Polski i Moskwy sobie drogę uładował.

Elbląg, mimo z natury położenia do handlu obszernego, niezdatne Miasto, utrzymuje konkurencyą jedynie na fundamencie wielkiej roznicy cla fordońskiego. Clo to, taryfalnie wyrażające dwa od sta do Elbląga, a dwanaście od sta do Gdanska pilnie roztrząsnawszy, bezpiecznie się weryfikuje na cztery od sta do Elbląga, a na Dwadziestcia cztery do Gdanska; A to ieszcze minawszy częstokroć się zdarzające samowładności celników Desluitanta niebiegłego krzywdzących. Coż dopiero wypada, porachowawszy arithmetyczną stratę na zlocie wynikającą z wymagającego opłacania się tym gatunkiem gotowizny, w zgardziwszy w tym własną Monetą krajową. Dotąd jedynie nad wiały ten sposob szarpiący majątek Desluitanta doswiadczone. Co się dotąd mówiło o nieprzyzwoitościach

W

w otaxowaniu tarifałnym, iedyntie się ścięga do Produktow wszelkich bądź rolnicznych, bądź lesnych lub i rękodzielnych z Polki przez Gdansk do obcych kraioy idących. Na Towary zas wszelkie zamorskie przez Gdansk do Polki wchodzące, żadnego w otaxowaniu nieuwazano prawa przyzwoitości. Niektore z tych Towarow od Dwudziestu do Trzydziestu y więcey procentu tracić muszją.

Taryffa oznaczająca Cło ugruntowane na fundamencie Traktatu po między Polką i Prussami zawartego, bez wszelkich zoftaie własności takiemu dziełu przyzwoitych. Cło pomiędzy dwoma przyiaznymi Narodami uchwalone, powinno się prawem fluszności, sprawiedliowości, i rownowazności zaszczycać. Wszystkie te własności w uchwaloney Tarifie wspomnioney są zaniedbane. Wartość istotna Towarow powinna bydz fundamentem przy otaxowaniu onych. Niestateczność i odmiana Ceny Towarow na odby-

odbyciu onych się zasadzająca, Koniecznym bydz powinna celem przy uregulowaniu rownowazności w werifikowaniu przyzwoitey. Wszystkie te tak potrzebne i przyzwoite konieczności zaniedbane się bydz z dają, przy ułożeniu Tariffy rzeczoney, Narod Polski i JEMu hołdujących obywatelow tak oczywiscie krzywdzającey. Wartość istotna i prawdziwa na przykład Potazu, nie insza bydz moze iak ta, którą ma na miejscu swego przyspofabiania, to iest w fabryce lesney; Kładąc tu Dwanascie Talerow za szysifunt, y rachując Dwanascie od sta, wypada poltora Talera, ale nie cztery, iak gładko w fordoniu płacić przychodzi. Na wzor tego, Pszenicy Łaszt tylko po stopiędziesiąt złotych Pruskich taxować można, od takowey więc wartości kładąc Dwanascie procentu, okazuje się Dwa, ale nie cztery Dukaty w fordoniu przeciwnie się liczące. Nietylko na Potazu i Pszenicy, ale i na wszelkich innych produktach, z Polskich krajow wy-

śłodzących ten sposób otaxowania powinien być zachowany. W innych krajach Europejskich Strony traktujące o Cło, ieszcze nad słuszną i sprawiedliwą otaxowanie Towarów, ich granice przechodzących, tę sobie świadczą łatwość obustronną: iż od otaxowney wartości ogolney, anticipative dziejąc od sta detrunkują, i dopiero z tey wynikającej proweniencyi, cło uchwalone wzajemnie sobie opłacają.

Niemalą podporą handlu Elbląskiego się być zdają Bank Królewski mieyscowy, i Bankierowie Warszawscy. Do tych śmieć przyłączyć można Industryą przewrotnie tłumaczoną niektórych obywatelów Gdańskich; Ktorą industryą, swoy początek z upadku Gdańska biorącą, ci obywatele zupełność upadku oyczynny przynaglają.

Niezbyt roztrząszone zdanie, niektórych ku Dobru współobywatelów swych

dobrze

dobrze myślących osób, często powtarzane bywa: iż Gdańsk, dostawszy się pod panowanie Pruskie, stan swoy obywatelki znacznie by uszczęśliwił. Zdanie to szczególnie się zasadza na rokowaniu sobie swobody handlowney z tey odmiany wpływać mającey. Obiecująć sobie, jeżeli nie zupełne przywrocenie prerogatyw dawnych, to przynajmniej takich, iakiemy się Miasto Embda w Fryzyi wschodney położone, zaszczyca. Poczłebny ten wzór przeszkadza im zoczyć różnicę oczywistą między Gdańskiem y Embdą się znajdującą. Embda jest Miasto przez naturalną sytuacją bynajmniej nielegające granic ogólnych Państwa Monarchy swego; zamiast, że Gdańsk przez położenie swe teraznieysze, iakoby konieczną częścią Terytoryalną, ziem Pruskich się być zdaie. Przeczyć nieprzychodzi, iż cło fordonskie zniezione być ydź mogło, gdyby Gdańsk Pruskim został Miastem; Ale nic też pewniejszego ydź by niewynikło, iak zmniejszenie

protunkowe dochodów Krolewskich. A ze skarb Krolewski uwalniając iedne podatki, natychmiast dla ocalenia dochodów, drugie nakazuje; świeże w tym mamy doswiadczenie. Po zejsciu S. P. Fryderyka II. zniesiono niektóre gatunki podatki, ledwo iednak postrzegłszy minus w Intratach, insze podatki daleko uciążliwsze, na to miejsce postanowiono. Zamiast ze przedtem na Towarach tylko zbytowi służących, ciężką kładziono akcyzę, to teraz na rzeczy iedynie do żywności potrzebnych ten podzielono ciężar. Dochodzić więc bezpiecznie stąd można; iż gdyby cło fordonkie, z przyczyny poddania się Gdanska pod Zwierzchnosc Pruską, zmniejszone, lub też całe zniesione zostało, ten z siebie pokazujący mankament w dochodach przez inszy łatwo wymyślonym być mogący podatek, ocalonym by być musiał. Akcyza handlowa, którą Krolowie i inne Miasta Pruskie płacą, mogłaby iednym służyć gatunkiem wzmianko-

wad

wanego ocalenia. Ten gatunek podatki, jest to owa wędka, powierzchownie nieszkodliwą, ale wewnątrz raniącą się doswiadczaiąca. Nietylko nieprzezornym Gdanzczanom, ale też i Desluitantom przez praktykę w handlu oświecenie mającym, wszelkie konsekwencye z gatunku podatki tego wynikać mogące, przez ufidlenie się samych siebie zdaniem sobie pochlebniemi, ukrytemi zostają. Owemi sobie rokowaniami bezfundamentalnemi swobodami ukolysani nie dochodzą; iż zamiast zniesionego cła fordonkiego, inne daleko uciążliwsze, ale pod gładszym i łagodniejszym nazwiskiem miejscowym, Desluitanta przychodzącego mniej obrazającym ułożone, do opłacania nakazane być może. Wątpić należy, aby kto rozsądny w tym iedynie: Ze wfordoniu przez Desluitanta cło się płaci, uciemnienie onego znasydwał. Uciemnienie aktualne handlu się okazuje w opłaceniu cła nieprzyzwoitego, przez kogo-

kol-

kolwiek, komukolwiek i podktorymkolwiek pretextem do działania przymuszonym,

Sol, ten zaiste zywiolom pokarmu ludzkiego mianować się mogący Produkt, wiele twierdzy dodać wyżej napomnianym maxymom, a osobliwie szkodliwosci Samokupstwa się tyczącym. W Fordoniu żadne cło za sol się nie płaci, ani w Tarifie, zakazu invectionis oney do Polski, niewyrażono. Mimo tych łatwosci, wszako w wysokiej cenie Sol morska dla potrzebujących się w Polskich krajach zostaje. Przyczyna tej drożyzny tego Produktu w tym się zamyka, że żadney inszey soli, jak od Kompanii samokupney krolewskiej, nabytey, do Polski prowadzić nie można. Jakże jasno stąd się okazuje! Ze oprócz płacenia cla fordonskiego, inne sposoby, na uciążenie handlu pogranicznego z niemalym uszkodzeniem obywatelstwa krajowego, się wynadywać mogą. Daleko większym by było awan-

tazem

tazem dla krajow Polskich, gdyby cło od soli brane było w fordoniu, zamiast że przewoz oney wolny, tamowanym zostaje. Za mnieyszą daleko cenę Gdanzczanie, wielką część krajow Polskich dostatkem soli przewidowac podeymowali by się. Czemuz inwektywa na wzor innych Towarow do Polski, i od Soli wolną nie jest? Na jakimże fundamencie, sprzeciwianie się tej inwektywy swą ma zasadę? Są to pytania, na ktore odpowiedź przekonywającą, podobno z trudnością się usprawiedliwić by przyszło, tym, ktorych naypryncypalnieyszym jest interesem to wzmiankowane utrzymywać sprzeciwienie. Ktoż potrafi zaręczyć, aby to, co się z solą do tych czas dzieje, na przyszłość i z wszelkimi innymi produktami krajom Polskim naypotrzebnieyszymi, się niedziało?

Jedynowładnością uzbroionym bywszy, przy odziedziczeniu usć Rzek nayglownieyszych spławnych, przez Polskę przech-

cho-

chodzących do morza Bałtyckiego, i tam porta formujących, łatwo przydzie sobie przywłaszczyć kierowanie wszelkich handlownych czynności do krajów Polskich się ściągających. Widziawszy się tak umocnionym, niemiano by względ na sąsiadów, do których się poczuwano insze mi czasami. Własny Interes jedynym prawem, i zamiarem by został. W świeżey pamięci są Patenta w Roku 1772 dnia 13. Września ogłoszone, w których wszystkim obywatelom ogólnie, i każdemu z osobną ich własność, wolność, i prerogatywy zapewniono. Co się jednak mimo tego zapewnienia w Prowincyach Prus zachodnych stało, świadczą dowody oczywiste,

Ani prawem miecza, ani prawem Komplanacyi przywłaszczywszy sobie Port Gdański, upewniono wszystkie Narody do Gdańska handlujące; Ze cło portowe według dawney Tariffy tylko wybierane będzie. Mimo tego upewnienia wynaleziono

ziano niezliczone sposoby, od niektórych Towarów wieloraki wymagać podatek. Częstoć ten podatek aktualną wartość Towarów daleko przechodzi. Tych czynności, publiczney wierze się sprzeciwiających, autentyczne mogą dane bydź dowody.

Wtych, dla Gdańska directe, a indirecte dla innych, osobliwie Polskich krajów szkodliwych obrotach, jeszcze Gdańsk jedynie się ratuje przez swe z natury wygodne, i nadto jeszcze ludzkim przemysłem wydoskonalone położenie. Magazyny lub szpiklerze takiej są liczby, i takiej wewnętrzney obszerności, iż do studwudziestu tysięcy Łasztów różnego Zboża w sobie zawierać mogą. Przystęp do tych Magazynów, czyli dla statków Polskich, czyli dla okrętów moriskich, jest równie wielkiej łatwości.

Handel Gdański pomnożył się był dawniey aż do dziewięć millionów Dukatów

tow roczney cyrkulacyi, a teraz ledwo
 trzecią częścią rachować można. Nie pew-
 niejszego ztąd wynika, jak zmniejsze-
 nie Intrat skarbowych z podatkow cel-
 nych dla Monarchy Pruskiego się zda-
 rzających. Smiele twierdzić można, że
 gdyby Monarcha Pruski cło redukował, i
 Port Gdankowi przywrocil; nietylko
 by przez to samo obywatelstwu swemu
 dawną wskrzeszył pomysłność, ale
 też skarbowi swemu Trzy kroć sto szesc-
 dziełat tysięcy Dukatow pewney intraty
 przyczynilby. Elbląg nieopłacając
 większego cła nad Dwa od sta, utrzy-
 mywałby konkurencyą swoją, może w
 mniejszey, ale bez wątpienia w pozy-
 teczniejszey mierze. Elbląg przez swo-
 ię niewłaściwą obszernosc handlu mniej
 zyskuje, jak starb Krolewski przez te o-
 broty skrzywdzonym zostaje. Elbląg
 wraz z Gdankiem iedynie przez Emula-
 cyą w sprawiedliwości, rzetelności, i
 punktualności Kupcow swoich ubiegał-
 by się o względy u obcych Narodow i-
 ko

ko i pogranicznych krajow Polskich. Fi-
 luterya nieznamydywałaby pozoru goro-
 wania nad pilność rzetelnego i sumien-
 nego kupca. Defraudacye na komorach
 celnych by ustały; Bo hazard straty nie-
 odpowiedzialby zyskowi ztąd nieznaczne-
 mu, i niepotrafilby zachęcić kogo do po-
 dłości wykraczania przeciwko ustawom
 Zwierzchności.

W przypadku wojny w kraju Prus-
 kim, Gdansk będąc wolnością, a ztąd
 wynikającą neutralnością zaszczyconym,
 pożyteczną wielce stać się może ochro-
 ną dla Prus w obrotach wojennych.
 Wszelkie okręty gdanskie wszędzie wol-
 nąby miały żeglugę, a ruchomości wszel-
 kie, Ziemiannin Pruskich, zawsze bez-
 pieczną w murach Gdanskich znajdo-
 wałyby obronę. W niedostatkach zy-
 wności Chleb z Gdanska by im dostawiac
 można.

Ze litość wzajemna ku bliźniemu w po-
 trzebach okazała się w Gdanzczanach, do-
 swia-

świadczeni obywatele Pruscy, osobiwie w latach 1756 do 1762. Gdanek dostawszy się kiedyś pod Berło Pruskie, właściwe prawo neutralności by stracił, i ztąd w czasie wojny nikomu czynnościami swemi przyśłużyć by się niepotrafił. Nade wszystko Polska, wszelki związek z obcymi narodami morzem bałtyckim utrzymywany bydz mogący, przez ten przypadek nieochybnie straciłaby.

Podobno wątpić nietrzeba, że gdyby Polska dla obywatelów swych ziemskich Port Gdański Portem wolnym ogłoszonym bydz zyczyla, Gdanzczanie niemieli by chętnie na odstąpienie takowej prerogatywy zezwolic. Obywatelstwu Gdańskiemu łatwiej by przyszło się obejść bez tej prerogatywy, iak się oglądać w pętach, z ubliżenia codziennego dawnych dziedzicznych swobód, iak kutych.

Wtych dopiero zeszyłych Dniach, Publiczność upewnioną zostada Listem z pod

pod Druku wyszłym: Ze wszelkie Towary, które Narod Polski do Gdańska, lub z Gdańska prowadzi, takąż samą opłatą nałożone są, iak niegdyś wybierano za panowania Polskiego. Niech te niżej specyfikowane gatunki Towarów, tym czasem probują istotę takowego upewnienia.

C Ł O

iakim się w Fordonii

opłacano	i teraz oplaca
za panowania	pod panowaniem
<i>Polskiego</i>	<i>Brandeburskim.</i>

Pszeniczy

100 Łasztów Duk. 76½ — 100 Łasztów, Duk. 37½

Zyta

100 Łasztów, Duk. 38½ — 100 Łasztów, Duk. 187½

Wina

100 Oxeffiów Duk. 76½ — 100 Oxeffiów, Duk. 281½

Kawy

1000 Funtów Duk. 4 — 1000 Funtów, Duk. 14

Po-

Potażu

100 Szyfantow, Duk. 23 — 100 Szyfantow, Duk. 109

Balow dębowych

100 Kop casyry cali grubych i szesc szani dlugich, Duk. 398 —	100 Kop casyry cali grubych i szesc szani dlugich, Duk. 168 $\frac{1}{2}$
--	--

Klepek Pypowych

100 Kop, Duk. 6 $\frac{1}{4}$ — 100 Kop, Duk. 6 $\frac{3}{4}$

Cukru

600 Funtow, Duk. 2 $\frac{1}{2}$ — 600 Funtow, Duk. 8 $\frac{1}{2}$

Indygo

100 Funtow, Duk. 2 $\frac{1}{2}$ — 100 Funtow, Duk. 8 $\frac{1}{4}$

Pieprzu

100 Kamieni, Duk. 11 $\frac{1}{2}$ — 100 Kamieni, Duk. 71 $\frac{1}{2}$

Zderzyni 1866.

